

Enkele historische wetenswaardigheden

- 1397– 1403 Bouw van het klooster en de kerk (schip en koor) van de Dominicanen of Predikheren, gesticht (gefinancierd) door Margaretha van Kleef, echtgenote van Albrecht van Beieren, gravin van Holland, woonachtig aan het Binnenhof. Beiden worden in de Kloosterkerk begraven.
- 1540 De kerk wordt vergroot met een zijbeuk en met straalkapellen aan de kant van het Lange Voorhout. De kerk wordt gewijd aan de heilige Vincentius.
- 1566 Tijdens de beeldenstorm raken klooster en kerk beschadigd.
- 1574 Ten gevolge van de groeiende invloed van de Reformatie vertrekken de monniken definitief uit het klooster, dat daarna tijdelijk als Gasthuis (hospitaal) wordt ingericht.
- 1583 De kloostergebouwen worden afgebroken en de kerk komt in eigendom van Staten van Holland (tot 1625). Het koor wordt door een muur gescheiden van het schip. Het in verval rakende schip fungeert tijdelijk als paardenstal (1588), het koor als geschutsgieterij (1589-1665).
- 1617 De kerk wordt in gebruik genomen ('gekraakt') door de contraremonstranten. Prins Maurits gaat er met groot gevolg ter kerke, daarmee partij kiezend tegen (de politieke ideeën van) de remonstrantse raadpensionaris Johan van Oldenbarnevelt.
- 1625 Huwelijksinzegening van Prins Frederik Hendrik en Amalia van Solms. In de volgende eeuwen wordt de kerk gebruikt voor de reformatorische eredienst. De kansel staat tegen de noordmuur.
- 1660 De dichter en staatsman Jacob Cats wordt in de Kloosterkerk begraven (zie gedenksteen tegen pilaar).
- 1813 Een regiment van het Kozakkenleger wordt tijdelijk in de kerk ingekwartierd.
- 1911 De eerste zg. liturgische dienst van de Ned. Hervormde Kerk vindt plaats in de Kloosterkerk.
- 1912 Een dreigende afbraak wordt voorkomen. In de volgende twee jaar wordt het bouwvallige kerkgebouw gerestaureerd.
- 1942 De gemeente van de Duinoordkerk (Scheveningen), die op last van de Duitse bezetter is afgebroken, krijgt de Kloosterkerk tot haar beschikking.
- 1952– 1957 Bij ingrijpende restauraties wordt meubilair uit de voormalige Duinoordkerk in de Kloosterkerk geplaatst. De muur tussen koor en kerk wordt verwijderd, de banken worden naar het koor gericht (georiënteerd), graven geruimd, grafzerken in de wandelruimte gelegd of tegen een muur gemetseld.
- 1966 Het orgel van de Deense orgelbouwer Marcussen wordt in gebruik genomen. Het heeft 40 stemmen, drie klavieren en pedaal.
- 2005 Restauratie van de glas in lood ramen en de andere ramen.

Interieur van het kerkgebouw

Koor: 17 m. lang; 9,5 m. breed. Schip: 26 m. lang; 12 m. breed.

Zijbeuk: 11,5 m. breed. Tongewelf: 20 m. hoog.

Rozetten tegen de zoldering, Gerhard Jansen (1878-1956).

Voorstellingen van symbolen die verwijzen naar de vier evangelisten (mens, leeuw, stier, adelaar) en naar Christus: IHS (Griekse afkorting van de naam Jezus); Alfa en Omega (Openbaring 22:13); vis en anker; ICHTHUS (Grieks voor 'vis'; letterwoord: *I*: Jezus, *CH*: Christus, *TH*: Gods *U*: Zoon, *S*: Redder); het Lam met boek met zeven zegels (Openbaring 5); pelikaan die volgens de legende haar jongen voedt met haar eigen bloed (eucharistisch symbool); druiventros boven kelk (idem).

Koor (de verhoogde ruimte voorin, met het 'liturgisch centrum',

Preekstoel: eikenhout, Vlaams houtsnijwerk, ca. 1700. Panelen met de evangelisten en hun symbolen: v.r.n.l.: Mattheüs (mens); Marcus (leeuw); Lukas (stier); Johannes (adelaar). In de trapleuning een engel in aanbidding.

Avondmaalstafel: front afkomstig van een oude koorafsluiting.

V.l.n.r.: het Lam met boekrol met zeven zegels (Openbaring 5); engel met kruis (Geloof); kelk met hostie (Liefde); engel met anker (Hoop); tafel met brood en wijn (Eucharistie).

Gotische stoelen: afkomstig uit Spaans klooster.

Apostelkapel: (van hieruit vrije doorgang naar het Koor)

Gebrandschilderde ramen, Lou Asperslagh (1893-1949).

Apostelen met attributen, v.l.n.r.:

bovenste rij: Mattheüs (boekrol, tekst: 'Zalig de armen van geest'), Thaddeüs (speer), Paulus (zwaard), Filippus (omgekeerd kruis), Simon Zelotes (zaag), Jacobus de Jongere (knots);

onderste rij: Andreas (X-kruis), Petrus (kerk op rots), Johannes (boek, tekst: 'In den beginne was het Woord'), Jacobus de Meerdere (zwaard), Thomas (boek), Nathanaël (=Bartholomeüs, mes).

Wapens van de families Mees en Van Stolk.

Mozaïek: Het Laatste Avondmaal (1925), J. Thorn Prikker (1868-1932). Zie de tekst: Joh.13:21 ('Na deze woorden werd Jezus ontroerd in de geest en Hij getuigde en zei: voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: één van u zal Mij verraden.')

Het mozaïek is afkomstig uit de Duinoordkerk. Het kunstwerk (gewicht: 12.000 kilo) is bij de afbraak van deze kerk in 1942 in zijn geheel overgebracht naar de tuin van het Vredespaleis. Tijdens de restauratie van de Kloosterkerk is het hier geplaatst.

Ook de kroon (met motief van wingerdranken), de avondmaalstafel en de kandelaars (naar middeleeuws voorbeeld) in deze kapel komen uit de Duinoordkerk.

Bijzondere grafzerken: graven geruimd bij restauraties in de 20ste eeuw; de mooiste zerken zijn in de wandelruimte gelegd of in de muren gemetseld.

Crypt (niet te bezichtigen): onder het koor, vroeger gebruikt als grafkelder, nu als ruimte voor allerlei gemeenteactiviteiten.